

Utrikesdepartementet

ud.imremiss@gov.se
ud.registrator@regeringskansliet.se

Teknikföretagens synpunkter - Inre marknadsstrategin (UD2025/O8837)

Teknikföretagens 4500 medlemsföretag står för en tredjedel av Sveriges export och över en miljon jobb. Vår uppgift är att stärka våra medlemmars konkurrenskraft och driva den hållbara utvecklingen framåt. Tillsammans med företag över hela landet formar vi teknikbranschens framtid – för vi är tekniksverige.

Teknikföretagen tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter på rubricerad strategi och har följande kommentarer. EU:s inre marknad kan närmast sägas vara Sveriges "hemmamarknad" då ca 75 procent av vår export är riktad dit. Frågan om den inre marknadens utveckling och inte minst den fria rörligheten är därför av ytterst stor betydelse för oss och våra medlemsföretag. Som EU-kommissionen skriver i sin strategi är en välfungerande och konkurrenskraftig inre marknad avgörande för europeisk, och därmed också svensk, sysselsättning och konkurrenskraft. Precis som beskrivs i strategin är emellertid inte den inre marknaden ännu fullt ut realiserad och vi välkomnar därför EU-kommissionens förnyade fokus och visionen om en enkel, rättvis och sömlös inre marknad.

Den nu remitterade strategin baseras på nio övergripande pelare¹, vilka är lätta att hålla med om men som ibland, vid konkret tillämpning, visar sig vara överlappande eller till och med motsägelsefulla beroende på tolkning. Från Teknikföretagens perspektiv är det därför viktigt att understryka att för att på riktigt underlätta för europeiska företag att bli framgångsrika och kunna konkurrera på den globala marknaden behövs konkurrenskraftiga förutsättningar och långsiktighet. I detta vill vi särskilt peka på betydelsen av öppenhet gentemot resten av världen. EU blir inte starkt genom att stänga sig och fokusera inåt. Det globala perspektivet måste därför vara en del av strategin. Det behövs färre, men framför allt bättre regler, och de måste vara proportionerliga, enkla att förstå och följa samt förutsägbara och de behöver tillämpas harmoniserat inom unionen. Teknikföretagen vill i detta sammanhang återigen välkomna regeringens beslut att inrätta ett Implementeringsråd. Som vi ser det

¹ färre hinder; ökad ambitionsnivå; ökat fokus på SME och start-ups; effektivare digitalisering; mer förenkling; effektivare implementering och tillämpning; mer (politiskt) ägarskap; ökad synergi (vid användning av EU-medel) och mer skydd.

kommer rådet kunna vara till stor hjälp i förhandlingarna för att öka svensk påverkan på hur EU:s lagstiftningar slutligen utformas, men också för ett bättre och mer förberett genomförande i svensk rätt, vilket skulle vara till stor nytta för hela samhället och inte minst för näringslivet.

Strategin består av fem olika kapitel, eller områden, där det inom vart och ett av dessa listas ett antal konkreta åtgärder som EU-kommissionen avser genomföra. I nedan kommentarer väljer Teknikföretagen att närmare fokusera på några av dessa.

Kapitel 1 – riva hinder “terrible ten”

Förenkling

Teknikföretagen välkomnar EU-kommissionens fokus på behovet av regel-förenkling och minskad administrativ börda. Prioriteringar som harmonisering, enklare regler, och stärkta krav på konsekvensanalyser inklusive konkurrens-kraftskontroller är helt rätt. I syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar för innovation och tillväxt inom EU är det avgörande att regelverk utformas med förutsebarhet och stabilitet i åtanke. Lagstiftaren måste ha som ambition att skapa enkla, underbyggda och proportionerliga regler för att härigenom åstad-komma en miljö där företag kan växa och utvecklas. De lagstiftningsförslag som läggs fram måste åtföljas av gedigna konsekvensanalyser som tydligt visar på behovet av, nyttan med och konsekvenserna av de föreslagna reglerna. Och, som vi skriver mer om nedan, bör alla nya förslag som huvudregel utformas efter principen “think small first”, vilket i sig är en stor förenklingsåtgärd då det innebär att det blir lätt för alla att förstå och tillämpa reglerna.

Teknikföretagen stödjer förslagen om harmonisering och digitalisering inom avfallsområdet och ser fram emot kommande *Circular economy act*. För att uppnå en fungerande cirkulär ekonomi på riktigt behövs en politik som ser till hela värdekedjan samt behöver styrmedel för en cirkulär ekonomi vara teknik-neutrala och framtidssäkra. Det är viktigt att främja EU-harmonisering, ökad digitalisering och bättre anpassning till cirkulära affärsmodeller.

Att harmonisera avfallslagstiftning, märkning och medlemsstaternas producentansvarssystem (EPR) och att underlätta för gränsöverskridande transporter kommer att ha en betydande positiv effekt på fri rörlighet av varor och minska den administrativa bördan för företag.

Yrkeskvalifikationer

När det gäller erkännande och validering av kompetens och kvalifikationer kan vi ställa oss bakom det mesta som skrivs då våra utgångspunkter är att det är viktigt att erkänna och validera kompetens och att det måste kunna göras så smidigt som möjligt. Här behöver insatser utgå från redan etablerade system så som t.ex. EQF (*European Qualifications Framework*). Det som däremot oroar är de önskingar om gemensam lagstiftning som framskymtar. Skrivningarna är förvisso öppna, men vi vill understryka att vi inte önskar se fler regler på

området. Ett automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer bör vara upp till varje medlemsstat att besluta om.

Standardisering

Teknikföretagen instämmer i EU-kommissionens syn att det är angeläget att harmoniserade standarder finns framtagna, och publicerade, innan ny lagstiftning ska tillämpas. De förseningar som vi har sett, t.ex. kring framtagande och publicering av standarder till vägledning för bl.a. AI-förordningen, Maskinförordningen och Cyberresiliensakten m.fl. är försvårande för företag som utvecklar och/eller säljer produkter som omfattas av reglerna. Men lösningen är inte, tvärt emot vad som anges i strategin, att låta EU-kommissionen ta fram allmänna specifikationer (*Common specifications*). Lösningen är i stället att sätta en rimlig genomförandetid, säkerställa att lagstiftningen anger kraven och låta standarderna ge förslag på hur dessa kan uppfyllas samt att systemet med HAS-konsulterna ses över och att tiden för publicering av framtagna standarder kortas. Att europeiska standarder fortsatt kan utvecklas parallellt med internationella är en förutsättning för fortsatt europeisk konkurrenskraft.

Produktregler inkl NLF

Teknikföretagen instämmer i analysen av betydelsen av en stark och välfungerande marknadskontroll. Idag saknar marknadskontrollen tillräckliga resurser och expertis och den behöver stärkas och ensas för att effektivt kunna hantera dagens utmaningar. Det finns betydande skillnader i hur effektiv marknadskontrollen är – både mellan olika marknadskontrollmyndigheter inom samma medlemsstat och mellan medlemsstater, vilket skapar snedvridning av konkurrensen. Dagens marknadskontroll är inte heller anpassad till den stora mängd produkter som finns på marknaden eller till den snabba produktutvecklingen. Innan ett tillsynsärende är avslutat kan produkten ha ändrats, och flera liknande produkter kan ha tillkommit.

För att möta dessa utmaningar krävs en modernisering av marknadskontrollen. Teknikföretagen föreslår följande åtgärder:

- Tydliggör medlemsstaternas skyldigheter att bedriva effektiv marknadskontroll. Marknadskontrollförordningen fokuserar i dagsläget främst på myndigheternas befogenheter, medan skyldigheten att tilldela och redovisa resurser är otillräckligt reglerad.
- Stärk samordningen mellan medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter, exempelvis genom att inrätta en central EU-funktion med uppgift att koordinera marknadskontroll och tullmyndigheter.
- Överväg att etablera en gemensam EU-myndighet för marknadskontroll.
- Marknadskontrollen bör vara riskbaserad, med fokus på produkter som innebär störst risk för säkerhet eller miljö. En stor andel bristfälliga produkter kommer från tredje land, vilket gör samverkan med tullmyndigheter särskilt viktig.
- Vidare behöver marknadskontrollen anpassas till den cirkulära ekonomin och digitala produkter. I en cirkulär ekonomi måste även produkter som

redan finns på marknaden omfattas, särskilt när de uppgraderas eller förändras. Nya aktörer såsom "refurbishers", "remanufacturers" och reparatörer måste inkluderas i regelverken.

Utöver en effektivare marknadskontroll krävs förbättrad information och vägledning om gällande regler. Teknikföretagen ser att bristande regelefterlevnad ofta beror på att tillverkare och andra aktörer saknar kunskap om vilka regler som gäller och hur dessa samverkar. Dagens vägledningar är ofta detaljerade och svårnavigerade, särskilt för små och medelstora företag. Det behövs en samlad och lättillgänglig informationsplattform där företag enkelt kan identifiera relevanta regler.

Teknikföretagen ser också att brister i marknadskontrollen har lett till ökade krav på tredjepartscertifiering i produktlagstiftningen. Detta är inte en garant för säkrare produkter, utan leder snarare till ökade kostnader och risk för olika bedömningar mellan certifieringsorgan – vilket i sin tur snedvrider konkurrensen. Reglerna bör därför ses över så att tredjepartscertifiering endast används där ett verkligt behov föreligger.

Vid den kommande översynen av NLF bör lagstiftningen inte begränsas av de föreslagna Omnibusförslagen. Det finns en risk att lagstiftningen blir fragmenterad om ändringar sker parallellt via olika spår.

En aspekt som särskilt bör beaktas är skillnaden mellan produkter för professionell användning och konsumentprodukter. För vissa produktgrupper finns ett överlapp, vilket gör att dagens lagstiftning upplevs som otydlig.

Teknikföretagen är positiva till digitalisering av produktinformation, men det är avgörande att detta sker koherent mellan olika sektorslagstiftningar.

Kapitel 2 – lyfta den europeiska tjänstemarknaden

Teknikföretagen stödjer särskilt förslaget att underlätta för möjligheterna att tillhandahålla gränsöverskridande industrirelaterade tjänster så som installation, underhåll och service.

Vad gäller förslag som syftar till att stärka telekommarknaden vill vi lyfta fram betydelsen av att det inte sker på bekostnad av kunder och utbyggnad i mer glesbefolkade områden av EU. Det finns en risk att områden där det är mer utmanande och dyrt att bygga ut och det finns få användare blir mindre attraktiva att satsa på än mer tätbefolkade områden särskilt om man är en stor aktör med ett kontinentals fotavtryck.

Kapitel 3 – SME:s på den inre marknaden

En mycket stor del av den europeiska, och den svenska näringslivet består av små och medelstora företag. EU-kommissionens förnyade fokus på dessa företags förutsättningar inom den inre marknaden är därför välkommet. Här finns, såsom också Svenskt Näringsliv beskriver i sitt remissvar, en hel del

åtgärder, inklusive att underlätta gränsöverskridande handel, som kan vidtas. Teknikföretagen vill emellertid varna för att vidta åtgärder som att göra generella undantag för företag av en viss storlek från krav i lagstiftningar. Undantag innebär i praktiken inte att små företagen slipper kraven då deras kunder (om de är underleverantörer och/eller deltar i offentliga upphandlingar) ändå kräver att de ska följas. Dessutom medför sådana undantag konkreta hinder för företag att växa. Teknikföretagen vill i stället upprepa att det behövs goda och förutsebara ramvillkor för företag av alla storlekar för att öka konkurrenskraften och tillväxten på den inre marknaden. Därför bör lagstiftning utarbetas och formuleras så att de är enkla att förstå och att tillämpa för företag i alla storlekar – något som ibland kallas för "Think Small first".

Kapitel 4 – digitalisera den inre marknaden

Digitaliseringen bidrar med stor nytta inom i stort sett alla typer av verksamheter. Det är därför naturligt att digitala tekniker och tjänster också kan starkt bidra till att stärka, fördjupa och utveckla EU:s inre marknad. Enligt Teknikföretagens syn behöver digitala tekniker och tjänster, såsom t.ex. AI, komma till ökad användning i samhället i stort och inte minst inom offentlig sektor. Vi välkomnar därför EU-kommissionens ambition om en mer digitaliserad offentlig upphandling men tror, liksom Svenskt Näringsliv, att ambitionerna och målen bör kunna sättas högre och ge större nyttor. Även inriktningen mot digitala produktpass (DPP) kan, rätt och proportionerligt utformat och stegvis infört, skapa stora nyttor och konkurrensfördelar. Vi vill dock flagga för att införandet av DPP kommer att innebära en stor administrativ börda och troligtvis omfattande teknisk utveckling för våra företag.

Kapitel 5 – efterlevnad av reglerna på den inre marknaden

Teknikföretagen stödjer att fokusera på genomförande och efterlevnad av befintliga regler, snarare än att utveckla nya.

Teknikföretagen ställer sig vidare bakom det remissvar som Svenskt Näringsliv gett in. Skulle ytterligare input och/eller utveckling av våra ståndpunkter önskas är vi naturligtvis gärna behjälpliga med det.

--

Maria Rosendahl
Näringspolitisk chef

My Bergdahl
Ansvarig digital handel och
standardisering